

NOTE și COMENTARII

NOTE

Ed. 1688

CAP 4

¹ Pentru înțelesul acestui verset, cf. N. A. Ursu, *Noi informații privitoare la manuscrisul autograf și la textul revizuit al Vechiului Testament, tradus de Nicolae Milescu (V)*, în „Limba română”, XXXVIII, 1989, nr. 3 (sub tipar).

CAP 7

¹ Omis în text.

CAP 10

¹ Omis.

CAP 12

¹ Omisiune în text.

CAP 24

¹ În text, greșit: „au” (cf. ms. 45).

CAP 25

¹ Omis.

CAP 30

¹ Omis.

CAP 31

¹ Omis (cf. ms. 45).

² Omis.

CAP 32

¹ Omis în text.

² În text, greșit: „Iăcov”.

CAP 34

¹ Omis.

CAP 36

¹ În text, greșit: „fiii”.

² Omis.

CAP 40

¹ În text: „m-am furat”.

CAP 46

¹ Omis.

² În loc de: „sora”.

CAP 47

¹ Omis.

Ms. 45

CAP 2

¹ Cuvînt adăugat pe margine, de altă mîna.

² Pe margine, adăugat de altă mîna: „unde”.

³ Cuvînt adăugat pe margine, de aceeași mîna.

CAP 3

¹ Pe margine, adăugat de aceeași mîna: „precum”.

² Adăugat pe margine, de aceeași mîna: „lemnului”.

³ Cuvînt adăugat pe margine, de altă mîna.

⁴ Pe margine, de aceeași mîna: „văpaie”.

CAP 4

¹ Pe margine, de aceeași mîna: „era lucrîndu”.

² În loc de: „milcomăște”; pentru înțelesul întregului verset, cf. N. A. Ursu, *loc cit.*

³ Așa în ms.

⁴ Omis în ms.

CAP 5

¹ Omis în ms.

² În mss. urma cuvîntul „fête” ce a fost tăiat apoi de copist.

CAP 6

¹ „Întru vac”, adăugat pe margine, de aceeași mîna.

² Omis.

³ Cuvînt adăugat pe margine, de aceeași mîna.

⁴ Așa în ms.

⁵ Pe margine, de aceeași mîna: „înaintea mea”.

⁶ Cuvînt adăugat pe margine, de aceeași mîna; în ms.: „prinsu”.

CAP 7

¹ Pe margine, de aceeași mîna: „răclă”.

² Idem: „parte bărbătească și femeiască”.

³ Completat pe margine, de altă mîna.

⁴ Adăugat pe margine, de aceeași mîna: „zburătoare”.

CAP 9

¹ Pe margine, de aceeași mîna: „sufletul omului”.

² Idem: „pus”.

CAP 10

¹ Adăugat pe margine, de aceeași mîna: „vînător”.

² Omis.

³ Cuvintele: „Întru locurile lor”, repetate pe margine de altă mîna.

CAP 11

¹ În ms.: „cumpu”.

² Cuvînt adăugat pe margine de altă mîna.

³ Pe margine, de aceeași mîna: „acum nu vor părăsi”.

⁴ Pe margine, de aceeași mîna: „și-i sîmănă pre ei”.

⁵ Text marginal scris de aceeași mîna: „Și trăi Sim după ce au născut pre acesta, pre Arfaxad, ani 500 și născu fii și fete; și muri.

Și trăi Arfaxad 100 de ani și născu pre Cainan.

Și trăi Arfaxadu după ce au născut pre Cainan”.

⁶ Completat pe margine, de aceeași mîna: „șie”.

CAP 12

¹ În loc de: „lăcuia”.

² Omisiune în text.

³ Adăugat pe margine, de aceeași mîna: „pre ea”.

CAP 13

¹ Așa în ms.; pe margine, de aceeași mîna: „Domnului” (cf. Biblia 1688).

² Omis.

CAP 14

¹ Cuvînt completat pe margine de aceeași mîna.

² Pe margine, de altă mină : „s-au lepădat”.

³ Pe margine, de aceeași mină : „stă-jari”.

⁴ Omis în ms.

⁵ Pe margine, de aceeași mină : „ată”.

CAP 15

¹ Pe margine, de aceeași mină : „despicături”.

CAP 17

¹ Pe margine, de aceeași mină : „vom pune”.

² Pe margine, de altă mină : „de casă născuți ai lui”.

CAP 18

¹ Pe margine, de aceeași mină : „sluga ta”.

² Pe margine, corectat de aceeași mină : „să ia”.

³ Pe margine, de aceeași mină : „cără”.

⁴ În text, greșit : „dză”.

CAP 19

¹ Pe margine, de aceeași mină : „uliță”.

² Omis în ms.

³ Așa în ms.

⁴ Pe margine, de aceeași mină, cu altă cerneală, însemnarea : „Aici au adăpat pre Lot fetele lui”.

⁵ În ms. : „ea”.

CAP 20

¹ Pe margine, de aceeași mină, cu altă cerneală, însemnarea : „Aici au luat pre Săra împăratul Avimeleh de la Avraam”.

² Cuvîntul de continuare a paginii : „acmu”.

³ Pe margine, de aceeași mină : „feli, bani”.

CAP 21

¹ Pe margine, de aceeași mină : „Dumnezău”.

² Idem : „făgăduire”.

³ „den oi”, adăugat pe margine, de aceeași mină.

CAP 22

¹ Pe margine, de aceeași mină, însemnarea : „Aici jirtvuieste Avraam pre fiul său”.

CAP 23

¹ Pe margine, de aceeași mină : „sautul”.

² În ms., greșit : „chea”.

CAP 24

¹ Pe margine, de aceeași mină : „numai”.

² Cuvînt completat pe margine de aceeași mină.

³ Pe margine, de aceeași mină : „înstriinat”.

⁴ Pe margine, de aceeași mină : „urechile”.

⁵ Omis.

CAP 25

¹ Pe margine, de aceeași mină : „numele”.

² Omis.

CAP 26

¹ Pe margine, de aceeași mină : „dizice”.

² Pe margine, de aceeași mină : „Domnul”.

³ Omis.

⁴ Pe margine, de aceeași mină cu altă cerneală, însemnarea : „Aici au făcut Isaac jurămîntu cu Avimeleh”.

CAP 27

¹ Cuvînt adăugat pe margine de aceeași mină.

² Omis.

³ Pe margine, de aceeași mină, însemnarea : „Aici au înșelat Iacov pre Isav”.

⁴ Cuvînt între paranteze, în ms.

⁵ Pe margine, de aceeași mină, însemnarea : „Aici au luat Iacov blagoslovenia”.

⁶ Idem : „Aici blagosloveste Isav”.

CAP 28

¹ Omis.

² Pe margine, de aceeași mină : „lui Dumnezău”.

³ Cuvînt completat pe margine, de aceeași mină.

CAP 29

¹ Pe margine, de aceeași mină : „vedea”.

² Idem : „puț”.

³ „lui”, corectat din „ei” și repetat, apoi, pe margine, de aceeași mină : „lui”.

⁴ Omis.

⁵ Pe margine, de altă mină : „prăvăli piatra”.

⁶ Pe margine, de aceeași mină, cu altă cerneală, însemnarea : „Sluji Iacov pentru Rahil 7 ani”.

⁷ În loc de : „iară”.

⁸ Pe margine, de aceeași mină : „stearpă”.

CAP 30

¹ Pe margine, de aceeași mină : „veni”.

² Idem : „verdeața”.

³ Probabil, omis (cf. Biblia 1688).

CAP 31

¹ În text, greșit : „bistriți”.

² Omis.

³ Pe margine, de aceeași mină, cu altă cerneală, însemnarea : „Fuji Iacov de la Lavan”.

⁴ Pe margine, de aceeași mină : „porni”.

⁵ Idem : „știa”.

⁶ Pe margine, de aceeași mină, cu altă cerneală, însemnarea : „Movila Mărturieii”.

CAP 32

¹ Pe margine, de aceeași mină, cu altă cerneală, însemnarea : „Aici au vădzut Iacov tabăra lui Dumnezău”.

² Așa în ms.

³ Pe margine, de aceeași mină, cu altă cerneală, însemnarea : „Daruri ce au trimis Iacov lui Isav”.

⁴ În text, greșit : „innainte”.

⁵ În ms. greșit : „Iacov”.

⁶ Pe margine, de aceeași mină : „pîriul”.

⁷ Adăugat, pe margine, de aceeași mină.

⁸ Pe margine, de aceeași mină : „coapsei”.

⁹ Omis ; adăugat pe margine, de aceeași mină.

¹⁰ Pe margine, de aceeași mină : „Videnia”.

CAP 33

¹ Pe margine, de aceeași mină, cu altă cerneală, însemnarea : „Impreunarea fraților”.

² Omis ; adăugat pe margine, de aceeași mină.

³ Urma cuvîntul „el” între paranteze drepte care a fost tăiat apoi cu o linie.

⁴ Pe margine, de aceeași mină : „De”.

⁵ Pe margine, de aceeași mină, cu altă cerneală, însemnarea : „Aici sili Iacov pre frate-său cu darurile”.

⁶ Omis.

⁷ Pe margine, de aceeași mână, cu altă cerneală, însemnarea: „Aici să în-tor-se Isav la calea lui“.

⁸ Pe margine, de aceeași mână: „co-libi“.

CAP 34

¹ Pe margine, de aceeași mână, cu altă cerneală, însemnarea: „Aici au pingărit Sihem pre Dina, fata lui Iă-cov“.

² Omis.

³ Literele „lú“ au fost transformate dintr-un cuvânt a cărui ultimă parte a fost ștearsă.

⁴ În ms., greșit: „câci“.

⁵ Pe margine, de aceeași mână, cu altă cerneală, însemnarea: „Poftiră oa-menii a să obrăzui“.

⁶ Idem: „Simeon și Levi ucisăra oa-menii cetății“.

CAP 35

¹ Pe margine, de aceeași mână, cu altă cerneală, însemnarea: „Aici au ascunsu Iăcov bodzii“.

² Cuvânt adăugat pe margine de ace-eași mână.

³ Pe margine, de aceeași mână: „doica“.

⁴ În ms.: „cunoscinđu“; cf. același verset din *Biblia* 1688.

⁵ Pe margine, de aceeași mână: „lă-cui Israil“.

⁶ Pe margine, de aceeași mână, cu altă cerneală, însemnarea: „Aici au pingărit Ruvin pre țitoarea tătine-său“.

⁷ Nume adăugat pe margine, de ace-eași mână.

CAP 36

¹ Pe margine, de aceeași mână, cu altă cerneală, însemnarea: „Să dăo-săbi Isav de Iăcov“.

² În ms.: „acesta“; pe margine, co-rectat de aceeași mână: „aceștia“.

³ „Fiii lui Isav“, adăugat pe mar-gine, de aceeași mână.

⁴ În ms., greșit: „fiii“.

⁵ Omis.

⁶ Pe margine, de aceeași mână: „Intru“.

⁷ Aceste șase cuvinte, adăugate pe margine de aceeași mână.

CAP 37

¹ Pe margine, de aceeași mână, cu altă cerneală, însemnarea: „Visul lui Iosif“.

² Idem: „Iată altu vis“.

³ Pe margine, de aceeași mână: „so-cotit“.

⁴ Idem: „vino“.

⁵ „întrebă pre“, completat pe mar-gine de aceeași mână.

⁶ Pe margine, de aceeași mână, cu altă cerneală, însemnarea: „Să sfātu-iesc să omoară pre Iosif“.

⁷ Pe margine, de aceeași mână: „ve-niți“.

⁸ Pe margine, de aceeași mână, cu altă cerneală, însemnarea: „Dezbrăc-ră pre Iosif și-l aruncară în groapă“.

⁹ În ms. greșit: „israilitenilor“.

¹⁰ Pe margine, de aceeași mână, cu altă cerneală, însemnarea: „Vindură pre Iosif“.

¹¹ Pe margine, de aceeași mână: „în-tinară“.

¹² Pe margine, de aceeași mână, cu altă cerneală, însemnarea: „Arătără haina lui Iosif la Iăcov“.

CAP 38

¹ Pe margine, adăugat de aceeași mână: „lui Dumnezău“.

² Pe margine, de aceeași mână, cu altă cerneală, însemnarea: „Aici s-au culcat Iuda cu noru-sa“.

³ Idem: „Să spusă Iudei că-i noru-sa grea de curvie“.

⁴ Idem: „Să îndreptă Thamar“.

CAP 39

¹ Așa în manuscris.

² Pe margine, de aceeași mână, cu altă cerneală, însemnarea: „Și ochi muiărea stă(pinu)lui Pentefri pre Ió-sif“.

³ Omis.

⁴ Pe margine, de aceeași mână, cu altă cerneală, însemnarea: „și-l trase de contoș“.

⁵ Idem: „Aici să piraște Iósif“.

⁶ În ms., greșit: „am“.

⁷ Pe margine, de aceeași mână, cu altă cerneală, însemnarea: „s-au pus la temniță Iósif“.

⁸ Pe margine, de aceeași mână: „tem-niță“.

CAP 40

¹ Pe margine, de aceeași mână, cu altă cerneală, însemnarea: „Cupariul și medelnicăriul vise vădzură“.

² Omis.

³ Paranteze în ms.

⁴ Cuvinte adăugate pe margine, de aceeași mână.

⁵ Pe margine, de aceeași mână, cu altă cerneală, însemnarea: „arată vi-sele“.

⁶ Pe margine, de aceeași mână: vlăs-tări“.

⁷ Idem: „strugurul“.

⁸ Pe margine, de aceeași mână, cu altă cerneală, însemnarea: „Iosif iz-bîndște visele“.

⁹ Pe margine, de aceeași mână: „în“.

¹⁰ Idem: „la“.

¹¹ În ms., greșit: „m-am“.

¹² Pe margine, de aceeași mână: „mă gîndiam“.

CAP 41

¹ Pe margine, de aceeași mână, cu altă cerneală, însemnarea: „Vis vădzu faraón“.

² Pe margine, de aceeași mână: „pre“.

³ În ms., greșit: „lui“.

⁴ Pe margine, de aceeași mână, cu altă cerneală, însemnarea: „Scoase pre Iósif den temniță“.

⁵ Omis.

⁶ Pe margine, de aceeași mână: „Eghipetul“.

⁷ Cuvînt adăugat pe margine de ace-eași mână.

⁸ Așa în ms.

⁹ Pe margine, de aceeași mână, cu altă cerneală, însemnarea: „Puse pre Iósif domnu Eghipetului“.

¹⁰ Pe margine, de aceeași mână: „în-sul“.

¹¹ Idem: „și-i dède lui Iósif pre Asi-néth“.

CAP 42

¹ Pe margine, de aceeași mână: „pu-ține“.

² Repetat în ms.

³ Pe margine, de aceeași mână, cu altă cerneală, însemnarea: „Văzu Ió-sif pre frații lui“.

⁴ Pe margine, de aceeași mână: „veți aștepta“.

⁵ Omis.

⁶ Pe margine, de aceeași mână, cu altă cerneală, însemnarea: „Și-i puse în temniță“.

⁷ Idem: „Legă pre Simeon“.

⁸ Pe margine, de aceeași mână: „sar-cina sa“.

⁹ Idem: „ierburi“.

¹⁰ Idem: „Veniră cătră Iăcov“.

CAP 43

¹ În ms.: „să“; „că“, corectat pe margine, de aceeași mână.

² Omis.

³ Pe margine, de aceeași mână, cu altă cerneală, însemnarea: „Luară pre Venianim“.

⁴ Idem: „Stătură înaintea lui Iosif frații lui“.

⁵ Pe margine, de aceeași mână: „bu-cate“.

⁶ Așa în ms.

⁷ Pe margine, de aceeași mână: „binevrîndu“.

⁸ Pe margine, de aceeași mină, cu altă cerneală, însemnarea: „Scoase pre Simeon”.

⁹ Pe margine, de aceeași mină: „trăiește”.

¹⁰ „au vădzut pre”, transformat din alte cuvinte.

¹¹ Pe margine, de aceeași mină, cu altă cerneală, însemnarea: „Văzu Iosif pre Veniamin”.

¹² Idem: „Plinse Iosif”.

¹³ Pe margine, de aceeași mină: „să încetă”.

CAP 44

¹ Pe margine, de aceeași mină, cu altă cerneală, însemnarea: „Argintul și cupa”.

² Pe margine, de aceeași mină: „întru a lui vrăje vrăjaște”.

³ Aceste trei cuvinte, adăugate pe margine, de aceeași mină.

⁴ Omis.

CAP 45

¹ Pe margine, de aceeași mină, cu altă cerneală, însemnarea: „Aici să vădă Iosif fraților lui”.

² De la începutul versetului 6 pînă aici, scris pe margine de aceeași mină.

³ Pe margine, de aceeași mină, cu altă cerneală, însemnarea: „Luîndu pre tatăl vostru, veniți!”.

⁴ Idem: „Aici dăruiște Iosif pre frații lui”.

⁵ Idem: „Spuseră lui Iacov de Iosif”.

CAP 46

¹ Pe margine, de aceeași mină, cu altă cerneală, însemnarea: „Să arătă Dumnezău lui Iacov și să pogori cu insul la Eghiptu”.

² În loc de: „sora”.

³ Pe margine, de aceeași mină: „cătră”.

CAP 47

¹ Pe margine, de aceeași mină, cu altă cerneală, însemnarea: „5 frați a lui Iosif stătura înaintea lui faraó”.

² Idem: „Stātu Iacov înaintea lui faraó”.

³ Pe margine, de aceeași mină: „lăcuiescu”.

⁴ Idem: „au lăcuit”.

⁵ Pe margine, de aceeași mină, cu altă cerneală, însemnarea: „Și lipsi argintul din Eghiptu”.

⁶ Idem: „și dobitocul”.

⁷ De la „și veniră” pînă aici, adăugat pe margine, de aceeași mină.

⁸ Pe margine, de aceeași mină, cu altă cerneală, însemnarea: „Eghiptă-nii să dăderă robi cu pămîntul lor”.

⁹ Omis.

¹⁰ Pe margine, de aceeași mină: „agonisit”.

¹¹ Cuvînt adăugat pe margine, de aceeași mină.

¹² Pe margine, de aceeași mină, cu altă cerneală, însemnarea: „Rămase obicîiu”.

¹³ Pe margine, adăugat de aceeași mină: „lui Iacov, anilor vieții lui”, ultimele două cuvinte fiind apoi tăiate.

CAP 48

¹ Adăugat pe margine de aceeași mină: „bintuiște”.

² Pe margine, de aceeași mină, cu altă cerneală, însemnarea: „Iacov blagoslovêște pre fiii lui”.

³ Pe margine, adăugat de aceeași mină: „pre ea”.

CAP 49

¹ Pe margine, de aceeași mină, cu altă cerneală, însemnarea: „Iacov blagoslovêște pre fiii lui”.

² Pe margine, de aceeași mină: „razeme”.

³ Omis.

⁴ Pe margine, de aceeași mină: „strugurului”.

⁵ Idem: „rădăcină”.

⁶ Idem: „Dunnedzăul tătine-tău”.

CAP 50

¹ Pe margine, de aceeași mină: „Eghiptului”.

² Idem: „arătat”.

³ Idem: „a se săvîrși pre insul, dzicîndu”.

⁴ Adăugat pe margine, de aceeași mină.

Ms. 4389

CAP 1

¹ Pe margine, de aceeași mină: „plutia”.

² Rupt în ms.

³ Paranteze în ms.

CAP 2

¹ Pe margine, de aceeași mină: „să lăcuiască pre dînsul”.

² Idem: „grădină”.

³ Idem: „grădinei”.

⁴ Idem: „tot pămîntul”.

⁵ Idem: „anthraxu”.

⁶ Idem: „smaragdul”.

⁷ Idem: „hărăpească”.

⁸ Rupt în ms.

CAP 3

¹ Rupt în ms.

² Pe margine, de aceeași mină: „amiaz(ă)”.

³ Cuvînt adăugat deasupra rîndului de aceeași mină.

⁴ Pe margine, de aceeași mină: „grădina (des)făciunii”.

⁵ Idem: „desfăciunii grădinii”.

CAP 4

¹ Lipsă în ms.

CAP 5

¹ Lipsă în ms.

CAP 6

¹ Lipsă în ms.

CAP 7

¹ Lipsă în ms.

² Așa în ms.

³ Pe margine, de aceeași mină: „plutia”.

CAP 8

¹ Pe margine, de aceeași mină: „Armeniei”.

² Rupt în ms.

CAP 9

¹ Ilizibil.

² Pe margine, de aceeași mină: „verdeața”.

³ Idem: „fierilor”.

⁴ Rupt.

⁵ Pe margine, de aceeași mină: „curcu(beau)”.

⁶ Idem: „curcu(beau)”.

⁷ Omis în ms.; adăugat pe margine, de altă mină.

CAP. 10

¹ Rupt în ms.

² Pe margine, de altă mină: „uriișul cel dentăi”.

CAP 11

¹ Pe margine, de aceeași mină: „grăia în a(ceeai) limbă”.

² Idem: „începură a face turnul”.

³ Idem: „zidim”.

⁴ Rupt.

⁵ În ms. urmează: „pre Eseruh. Și”, cuvinte tăiate apoi cu o linie și urmate de: „trăi Ragav deaca născu pre Eseruh” (ultimile două cuvinte tăiate cu o linie).

⁶ Așa în ms.

⁷ În ms., greșit: „pra”.

⁸ Pe margine, de aceeași mină: „țara”.

⁹ Rupt în ms.

CAP 12

¹ Lipsește din mss.

CAP 13

¹ Lipsește din mss.

CAP 14

¹ Lipsește din mss.

² Omis.

³ Pe margine, de aceeași mină: „ață”.

CAP 15

¹ Pe margine, de aceeași mină: „de trei ani”.

² Idem: „dăspică”.

³ Idem: „să pogoriră”.

⁴ Idem: „lîngă”.

⁵ Rupt.

CAP 16

¹ Pe margine, de aceeași mină: „nu-i făcea feciori”.

² Rupt.

³ Pe margine, de aceeași mină: „țaran”.

CAP 17

¹ Rupt.

CAP 18

¹ Pe margine, de aceeași mină: „ba nițe”.

² Rupt.

³ Pe margine, de aceeași mină, însemnarea: „Tăg(ădui) Sarra c(uvîntul)”.

CAP 19

¹ Nota marginală la acest cuvînt lipsește, manuscrisul fiind rupt.

² Rupt.

³ Pe margine, de aceeași mină: „se înălța”.

⁴ Idem: „îmbătăm”.

⁵ Idem: „îmbătară”.

⁶ Idem: „îmbătăm”.

⁷ Idem: „îmbătară”.

CAP 20

¹ Ilizibil.

CAP 21

¹ Cuvinte adăugate pe margine de aceeași mină.

CAP 22

¹ Paranteze în ms.

² Pe margine, de aceeași mină: „în niște hreascuri”.

³ Idem: „arătat”.

CAP 23

¹ Omis.

² Pe margine, de aceeași mină: „pre bani”.

CAP 24

¹ Pe margine, de aceeași mină: „fetele”.

² Pe margine, de aceeași mină: „citură”.

³ Idem: „vadra”.

⁴ Idem: „găzdui”.

⁵ Pe margine, completat de altă mină: „din puț cu citura și puse”.

⁶ În text urma: „și pre”, care a fost apoi tăiat.

⁷ Omis.

⁸ În text urma: „fata”, care a fost apoi tăiat.

⁹ Pe margine, de aceeași mină: „se pogori”.

¹⁰ Idem: „povesti”.

CAP 25

¹ Cuvînt șters și înlocuit pe margine de altă mină: „dete”.

² Corectat de aceeași mină din „dê-de”.

³ Paranteze în ms.

⁴ Pe margine, de aceeași mină: „mojic”.

CAP 26

¹ Pe margine, de aceeași mină: „palestineni”.

² Idem: „alt puț”.

³ Pe margine, de aceeași mină: „se priciia”.

CAP 27

¹ În mss.: „vinad”.

² Pe margine, de aceeași mină: „voui muri”.

³ Idem: „neflocos”.

CAP 28

¹ Omis.

CAP 29

¹ Pe margine, de aceeași mină: „o fintină”.

² Idem: „fi era ochii bolnavi”.

³ Omis.

⁴ Idem: „înșălat”.

CAP 30

¹ Pe margine, de aceeași mină: „mătrăguna”.

² Idem: „ocolêște”.

³ Idem: „au lai”.

⁴ Idem: „și tot ce va fi”.

⁵ Idem: „bălțați”.

⁶ Pe margine, marcat de aceeași mină locul unde urma să fie scris un sinonim al acestui cuvînt.

CAP 31

¹ Pe margine, adaos ulterior, impropriu, de altă mină: „văzuiu”.

² Cuvînt adăugat cu altă cerneală deasupra rîndului.

³ Pe margine, de aceeași mină: „coliba”.

⁴ Idem: „zaduful”.

⁵ În ms., greșit: „Isaac”.

CAP 32

¹ Pe margine, de aceeași mină: „voui face ție bine”.

² Pe margine, de aceeași mină, însemnarea: „Se luptă un bărbat cu Iăcov și deaca se luptă îi puse numele Izrail”.

³ Idem: „Să nu mănince jidovii vine”.

CAP 33

¹ Omis.

CAP 34

¹ Pe margine, de aceeași mină: „spurcă Sihem pre fata lui Iăcov”; de altă mină, din aceeași vreme: „rușină”.

² Pe margine, de aceeași mină, însemnarea: „Omorîră feciorii lui Iăcov cetățenii și pre domni pentru soru-sa”.

CAP 35

¹ Pe margine, de aceeași mină: „premeniți-vă”.

² Omis în ms.

³ Pe margine, de aceeași mină: „dășartul“.

⁴ „muri Rahil“, repetat pe margine, de aceeași mină.

CAP. 36

¹ Pe margine, de aceeași mină: „cei mai mari sau hatmanii“.

² Idem: „Iamin se înțelege «ape calde»“.

CAP. 37

¹ Pe margine, de aceeași mină, însemnarea: „Văzu Iósif vis întâi“.

² Paranteze în ms.

³ Pe margine, de aceeași mină, însemnarea: „Văzu Iosif al doilea vis“.

⁴ Pe margine, de aceeași mină: „In 30 de talere vindură frații pre Iósif“.

⁵ Idem: „Cu o haină de lână sau cu bubou“.

⁶ Idem: „hadimul“.

CAP. 38

¹ Pe margine, de aceeași mină, însemnarea: „vezi lucru de păcat“.

² Idem: „Se culcă Iúda cu noru-sa Thamar“.

³ Omis.

CAP. 39

¹ Pe margine, de aceeași mină: „Cumpără Pentefrei pre Iósif“.

² Idem: „Înțelept, iscusit, priceput, socotit“.

³ În ms.: „blagoslovevia“.

⁴ Pe margine, de aceeași mină, însemnarea: „Grăiește mulțrea lui Pentefrei lui Iósif să se culce cu ea; el nu va“.

⁵ Idem: „Piri mulțrea pre Iósif la bărbatu-ș și-l băgă în pușcărie“.

CAP. 40

¹ Pe margine, de aceeași mină, însemnarea: „Izbindște Iósif visele boiarilor lui faraon“.

CAP. 41

¹ Pe margine, de aceeași mină, însemnarea: „Vis văzu faraon întâi“.

² Idem: „Visul al doilea“.

³ Omis.

⁴ Pe margine, de aceeași mină: „culă“.

⁵ Idem: „In țara“.

⁶ Pe margine, de aceeași mină, însemnarea: „Iósif izbindște visele lui faraon“.

⁷ Idem: „Puse faraon pre Iósif mai mare presté Eghípet“.

⁸ Pe margine, de aceeași mină: „lanțu“.

⁹ Pe margine, de aceeași mină, însemnarea: „Strinse Iósif gríu“.

CAP. 42

¹ Pe margine, de aceeași mină, însemnarea: „Veniră frații lui Iósif să cumpere pâine de la dñsul“.

² Pe margine, de aceeași mină: „bani“.

CAP. 43

¹ Pe margine, de aceeași mină: „gloata“.

² În ms., greșit: „frete“.

³ Idem: „argintul“.

⁴ Idem: „luară“.

CAP. 44

¹ Pe margine, de aceeași mină, însemnarea: „Băgară păharul în sacul lui Veniamin“.

² Paranteze în ms.

CAP. 45

¹ Pe margine, de aceeași mină, însemnarea: „Se spuse Iosif fraților“.

² Paranteze în ms.

³ Omis.

⁴ Pe margine, de aceeași mină: „vlaga“.

CAP. 46

¹ Pe margine, de aceeași mină, însemnarea: „Purcse Iácov la Eghípet, la Iósif“.

² Idem: „Se întâlni Iácov cu Iósif“.

CAP. 47

¹ Pe margine, de aceeași mină: „așășă“.

² Pe margine, de aceeași mină, însemnarea: „Strinse Iósif toț banii de pre pământ cu gríu“.

³ Idem: „Adună Iósif tot dobitocul și avuția“.

⁴ Idem: „Cumpără Iósif tot Eghípetul rob lui faraon“.

⁵ Idem: „Pre popi nu-i cumpără că mînca în dar de la faraon“.

⁶ Idem: „Cit lăcui Iácov în Eghípet“.

⁷ Idem: „dășartul meu“.

CAP. 48

¹ Pe margine, de aceeași mină, însemnarea: „Blagoslovi Iácov pre feciorii lui Iósif“.

² Paranteze în ms.

CAP. 49

¹ Pe margine, de aceeași mină: „mijlocul trupului“.

² Pe margine, de aceeași mină, însemnarea: „Den neamul Iúdei așteptarea limbilor“.

³ În text: „blagosloveciia“.

⁴ Pe margine, de aceeași mină: „puse“.

⁵ Pe margine, de aceeași mină, însemnarea: „muri Iácov“.

CAP. 50

¹ Pe margine, de aceeași mină: „grăiră“.

² Idem: „coșciug“.